

Obsah

ÚVOD

PRVNÍ ČÁST: OBECNÉ PRINCIPY KONSTRUKCE ARTETERAPEUTICKÝCH PROGRAMŮ 7

1. VYSVĚTLENÍ ÚSTŘEDNÍCH POJMŮ 7	
1.1 Autentický pohyb 8	
1.2 Zrcadlení 11	
1.3 Tvar v tanečním a ve výtvarném umění 12	
2. VÝCHOZÍ TEORETICKÉ KONCEPTY VLASTNÍHO PŘÍSTUPU 15	
2.1 Existenciální filosofie 15	
2.2 Příběh ve filosofii 16	
2.3 Narativní přístup v psychoterapii 17	
2.4 Autentický příběh ve výtvarném umění 18	
2.5 Příběh jako základní inspirace arteterapeutického programu 20	
2.6 Přirozený svět člověka s mentálním postižením 20	
2.7 Terapie poezií 26	
2.8 Důvody volby výchozích teoretických konceptů 27	

DRUHÁ ČÁST: TANEC JAKO FORMA TERAPIE 29

3. HISTORICKÝ VÝVOJ TANCE JAKO INSPIRACE PRO TVORBU SOUČASNÝCH TANEČNÍCH PROGRAMŮ 30	
3.1 Tanec v pravěku 31	
3.2 Tanec současných přírodních kmenů 32	
3.3 Vývoj evropského tance 33	
3.3.1 Řecko 33	
3.3.2 Řím 35	
3.3.3 Středověk 36	
3.3.4 Renesance 36	
3.3.5 Klasický tanec 37	
3.3.6 Moderní výrazový tanec 38	
4. PRINCIPY A CÍLE TANEČNÍ A POHYBOVÉ TERAPIE 39	
4.1 Historický vývoj taneční a pohybové terapie v USA a ve Velké Británii 41	
4.2 Významné osobnosti taneční a pohybové terapie 43	
4.2.1 Anglie 43	
4.2.2 Spojené Státy 44	
4.3 Taneční terapie v ostatních státech 48	
4.4 Techniky používané v taneční terapii 49	

TŘETÍ ČÁST: VÝTVARNÁ FORMA ARTETERAPIE A JEJÍ VZTAH K TANEČNÍ TERAPII 50

5. ZÁKLADNÍ PRINCIPY ARTETERAPIE 50	
5.1 Druhy arteterapie 50	
5.2 Psychodynamická východiska arteterapie 50	

5.2.1	Freudovská psychoanalytická teorie	51
5.2.2	Arteterapie podle C.G. Junga	52
5.2.3	Arteterapie inspirovaná individuální psychologií A. Adlera	54
5.2.4	Humanistický přístup v arteterapii	54
5.3	Arteterapie ve světě	55
5.4	Arteterapie v České republice	56
ČTVRTÁ ČÁST: ARTETERAPIE V PRAXI		58
6.	PRÁCE S LIDMI SE SPECIFICKÝMI POTŘEBAMI	58
6.1	<i>Definice mentálního postižení</i>	<i>58</i>
6.2	<i>Vnitřní svět lidí s mentálním postižením</i>	<i>59</i>
6.3	<i>Význam tance pro osoby s mentálním postižením</i>	<i>61</i>
6.4	<i>Dispozice k tanečnímu projevu u osob s mentálním postižením</i>	<i>63</i>
6.5	<i>Taneční terapie v systému péče o klienty s mentálním postižením</i>	<i>64</i>
6.5.1	Role terapeuta	66
6.5.2	Terapeutický vztah	67
6.5.3	Průběh terapie	67
6.5.4	Struktura programu	68
6.5.5	Vhodné techniky	69
6.5.6	Interpretace osobního materiálu	70
6.5.7	Práce s příběhem v rámci kreativního programu	71
6.5.8	Příklad kombinace taneční terapie s výtvarnou arteterapií	78
6.6	<i>Zpracování významných témat</i>	<i>82</i>
6.6.1	Vztah k sobě	82
6.6.2	Vztahy v rodině	83
6.6.3	Přátelské vztahy k vrstevníkům	83
6.6.4	Partnerské vztahy	84
6.6.5	Vztah k dění ve společnosti	85
6.6.6	Vztah k přírodě	86
6.6.7	Vztah k práci	87
7.	SLEDOVÁNÍ OSOBNÍHO VÝVOJE	87
7.1	<i>Kazuistiky</i>	<i>88</i>
7.1.1	Jan (30 let)	88
7.1.2	Jana (36 let)	92
8.	VLIV KREATIVNÍHO PROGRAMU NA ROZVOJ OSOBNOSTI KLIENTŮ	95
9.	KONSTRUKCE ARTETERAPEUTICKÉHO PROGRAMU	97
SEZNAM LITERATURY		101
OBRAZOVÁ PŘÍLOHA		105